

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

□

Redactor: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul:

† Ioan Rebege. — Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat. — Actualități economice. — Dl Auboin despre economia publică și privată a României. — Aplicarea legii conversiunii: Jurisprudențe.

† IOAN REBEGA

Președintele Consiliului nostru de censori IOAN REBEGA, directorul contabilității Băncii „Albina” în etate de 56 ani, a trecut la cele eterne în 10 Februarie a. c., lăsând unanime regrete în cercul cunoscuților, colegilor săi și mai ales la băncile noastre. Ne-a fost un colaborator distins și priceput pentru aceste vremuri grele cari au dat asupra băncilor românești. Dar destinul a hotărât ca defunctul, care era încă în plină putere de muncă și în plină ascensiune a carierei sale, să ne părăsească pentru totdeauna.

Ioan Rebege în vara anului 1899 a fost angajat ca practicant la „Albina”, fiind numit funcționar definitiv la 1 Ianuarie 1903. În scurt timp defunctul se impune prin priceperea, hărnicia și conștiințiozitatea sa și la o etate tină, când alții abia sunt la începutul carierei lor, la 1 Ianuarie 1913 este numit funcționar superior, încredinșându-i-se una dintre cele mai importante și de încredere funcțiuni: Cassar al Centralei Băncii

„Albina”. Aceasta frumoasă carieră este întreruptă de războiul mondial, după terminarea căruia se reîntoarce la institutul său drag: „Albina” unde apreciindu-se valoarea sa în scurt timp este numit Șef și mai apoi director al contabilității, făcând parte din Comitetul de Direcție până la sfârșitul prea timpuriu al vieții sale.

Ioan Rebege a fost devotat trup și suflet instituțiilor noastre economice. În anii imediat de după războiu când situația fericită politică a României era pentru orice muncă creatoare un miraj destul de ademenitor, defunctul a înțeles să rămână fidel carierei bancare și să contribuie la propășirea economică a neamului românesc prin diversele instituții economice. Într'adevăr Ioan Rebege n'a fost apreciat numai de conducerea Băncii „Albina”, ci de toate cercurile economice românești de dincoace de Carpați, cari l-au onorat alegându-l în conducerea și în organele de control la o serie de societăți. Astfel a fost administrator respective censor la Societatea de arte grafice „Dacia Traiană” din Sibiu, întreprinderea Forestieră Română, Cluj; Banca „Furnica” etc. etc. Asociațiunea băncilor noastre „Solidaritatea” în epoca cea mai grea pentru bănci, l-a ales în anul 1931 Președinte al Consiliului de censori. Ne-a fost un prețios colaborator, servindu-ne până la ultimele clipe ale scurtei sale vieți. N'au trecut nici 15 zile de când a apărut în

coloanele acestei reviste îndrumări practice pentru băncile noastre, elaborate de mult regretatul, în vederea încheierii bilanțurilor de fine de an, puse în concordanță cu dispozițiunile Legii pentru lichidarea datorilor și cu Legea pentru reglementarea comerțului de bancă.

Regretatul defunct a fost omul de ispravă ori și unde a activat, omul totdeauna la locul său, devotat instituțiilor, ce a servit și de cinste pilduitoare, după cum foarte bine l-a caracterizat Vicepreședintele nostru dl C. Popp, cu ocazia parentării în numele asociației noastre la înmormântarea sa.

Mulțumindu-i pentru serviciile bune ce ni le-a făcut, îi vom păstra o dutoasă aminfire.

„SOLIDARITATEA“

Legea Bancară și soarta băncilor românești din Ardeal și Banat.

De Dr. Ioachim Toleiu, Cluj.

(Urmare).

Autorizația prealabilă.

În conformitate cu procedeul prevăzut de legea bancară, fondatorii — pentru a obține autorizația dela Consiliul Superior Bancar — sunt obligați să îndeplinească toate condițiunile formale de constituire: să aibă asigurată subscripția întregului capital social, să fie vărsat jumătate din acest capital, să fie convocată adunarea generală de constituire, iar aceasta să aprobe actul constitutiv și statutele. La cererea ce se înaintează apoi către Consiliul Superior Bancar trebuie să fie alăturate statutele și actul constitutiv.

Prin urmare este vorba de o procedură destul de costisitoare, care trebuie să premergă acordării autorizației.

Ori se poate întâmpla ca Consiliul Superior Bancar să nu constate „opor-

funitatea“ înființării unei noi întreprinderi de bancă și în acest caz toate cheltuielile împreunate cu formalitățile de constituire rămân în sarcina fondatorilor, fapt care ar stânjeni în viitor fondarea de noi societăți bancare.

A fost deci foarte justă observațiunea Consiliului Legislativ, că „ar fi bine să se mențină sistemul proiectului anterior din 1933, care cunoștea „*autorizațiunea prealabilă*“, adică o încuviințare în principiu, care s'ar acorda numai în baza unui plan general de fondare, cuprinzând elementele esențiale ale întreprinderii, ce se intenționează a se înființa: indicarea capitalului social, a scopului, a operațiunilor mai principale (primirea de depuneri etc.), scopul acestei „*autorizații prealabile*“ fiind evitarea cheltuielilor inutile și înlesnirea constituirii de societăți bancare.

Legiuitorul nesocotind sfatul atât de logic al Consiliului Legislativ, a voit probabil, ca și prin acest mijloc artificial să îngreuneze înființarea de noi întreprinderi de bancă.

Cu regret trebuie să constatăm, că rolul Consiliului Legislativ, care ar fi merit să coordoneze proiectele de legi cu legile în ființă, preîntâmpinând contradicțiile și incoerențele, devine din zi în zi tot mai șters, tot mai inutil, fiindcă guvernele și parlamentele noastre de partid nu țin seamă de sfaturile înțelepte date de savanții juriști grupați în jurul acestei înalte instituțiuni de stat.

Practica legislativă, care a urmat legiferării Consiliului Legislativ, a dat perfectă dreptate acelor, cari au fost de părere, că hotărârile date de Consiliul Legislativ trebuie să fie investite cu putere obligatorie pentru Corpurile Legiuitoare.

Modificarea Consiliului Legislativ în sensul de sus, ar fi de dorit în interesul prestigiului legislației noastre și în interesul ideii de legalitate.

Căci numai astfel vom putea avea o legislație modernă și omogenă. Numai astfel se va putea curma obiceiul de a se confecționa legi, cari lipsite de legătura firească cu celelalte legi, nu se pot aplica în practica judecătorească.

(Va urma).

Actualități economice.

Ministerul de Industrie și Comerț a luat dispozițiunea ca plata mărfurilor importate după 1 Noembrie 1934 din țările cu cari nu avem convenții speciale de clearing să se facă numai cu certificate de plată, ceea ce ar corespunde unei compensații de mărfuri adică mai întâi un export și apoi un import.

Cum până în prezent certificatele de plată, cari trebuiau să fie emise de Direcția Regulamentării Comerțului Exterior (din Ministerul de Industrie și Comerț) nu au fost puse încă la dispoziția importatorilor, aceștia au început o vie campanie pentru clarificarea acestei situații.

Atunci când s'a luat hotărârea omiterii certificatelor, cari, după cum am arătat mai sus, reprezintă dovada unui export efectuat pentru care a intrat de vize s'au clasat pe 2 categorii.

Prima categorie, certificate cari nu sunt negociabile reprezentând echivalentul unui export de cereale, petrol sau lemne, iar a 2-a categorie negociabile emise pentru toate celelalte produse.

În timp ce pentru cumpărarea certificatelor din prima categorie cari sunt distribuite de Direcția Regulamentării Comerțului exterior importatorul este obligat să plătească un procent fix stabilit de Minister drept primă de export, la cele din a 2-a categorie (negociabilele) fiind vândute de posesorii lor la prețurile pieții influențate de ofertă și cerere, importatorii vor fi nevoiți să plătească prime valutare apreciable.

În privința negociabilității certificatelor opiniile cercurilor noastre diriguitoare sunt împărțite.

Unii propun libera tranșacție a tuturor certificatelor indiferent de categorii motivând că numai astfel pot fi cedate pieții integral toate devizele, prin aceasta atenuându-se scumpetea lor, oferta fiind îndestulătoare cerințelor.

Aceia cari sunt contra liberei tranșacții motivează că nu e bună măsura căci se va ajunge la o speculă mai mare ca cea de astăzi întrucât devizele vor fi monopolizate în mâinile câtorva.

Acestea sunt motivele pentru cari nu s'a putut lua până acum nici o deciziune.

Totuși zilele acestea o deslegare definitivă va trebui luată, iar practica lucrurilor ne va arăta care dintre aceste două păreri a fost corespunșătoare împrejurărilor și pieții noastre actuale.

Dr. N. TITUS.

Di Auboin despre economia publică și privată a României.

Ultimul raport al d-lui Roger Auboin depus D-lui guvernator al Băncii Naționale, se ocupă de situația financiară, monetară și economică a României pe 1934, cuprinsând și o privire rezumativă pe perioada ultimilor trei ani 1932—1935.

Problema bugetului.

Raportorul constată că la alcătuirea bugetului pe 1934—35, nu s'a ținut seama de recomandările sale (modificarea cifrei de afaceri, a alcoolului, înăsprirea controlului), în vederea ameliorării încasărilor, ci dimpotrivă s'au adus degrevări fără contrapartidă, din care cauză intrările până acum sunt inferioare celor din anul trecut (13.355 milioane pe primele 9 luni). În acest timp însă cheltuelile au crescut :

a) 2 miliarde cheltueli de investiție (din care 472 milioane au și fost cheltuite) au fost virate bugetului extraordinar ;

b) sporirea neașteptată a numărului funcționarilor (aproape 8000 creări de posturi la instrucția publică).

Totalul cheltuelilor pe exercițiul în curs tinde să se cifreze astfel la 21 jum. miliarde, adică egal sau superior celui din anul trecut, în ciuda reducerii datoriei externe cu 1300 milioane, absorbită de noile cheltueli.

Deficitul va fi desigur superior cifrei de 3 miliarde.

În aceste condițiuni, situația trezoreriei asupra căreia apasă deficitele acumulate, este în chip necesar, din ce în ce mai precară.

Întârzierea în plăți este în realitate de 2 miliarde. N'a fost redusă la 1.200 milioane la 31 Decembrie, decât prin utilizarea foarte vremelnică a fondurilor având o altă destinație (fonduri din împrumutul C. F. R., etc.).

Întârzierea se va apropia de 3 miliarde la sfârșitul exercițiului.

Casa autonomă a monopolurilor.

Raportorul constată că situația financiară a acestei Case este foarte satisfăcătoare. Beneficiul, net a fost menținut și chiar ameliorat în 1934 (3.133 milioane față de 3.060 în 1933). Gestiunea Casei a dat tot ce se aștepta dela ea când a fost creată prin programul de stabilizare în 1929.

Banca Națională.

Stocul aur a sporit la 10.285 la finele anului, dar situația devizelor a fost încă încordată. Aplicarea legii

datoriilor agricole și urbane a mers satisfăcător: la prima scadență din 15 Noembrie au răspuns 70% din debitori, vărsămintele lor atingând întreitul sumelor obligatorii.

În schimb Banca Națională n'a putut obține dela stat nici o rambursare a sumelor avansate de 3 ani și cari se ridică la aproape 3 miliarde; volumul total al creditelor ce i s'au acordat a mai sporit puțin.

Totalul mijloacelor de plată în circulație, care este în continuă creștere și care de peste 3 ani a depășit nivelul economic util, se cifrează azi la 32.8 miliarde dela 24 miliarde înainte de criză și dela 29 miliarde în 1931.

Această creștere constituie un pericol real, căci menține un profund dezechilibru pe piață și implică o amenințare de sporire a prețurilor interioare, cari ar pune guvernul în fața unei probleme insolubile.

Situația economică și comerțul exterior.

Ca urmare a deficitului bugetar, a crizei de trezorerie și a creșterii anormale a circulației, dificultățile economice și monetare s'au agravat în chip serios.

Soldul activ al comerțului exterior a scăzut dela 2¹/₂ miliarde la 600 milioane, volumul exportului scăzut la 13¹/₂ miliarde dela 14 miliarde în 1933, iar importul crescând la 13 miliarde dela 11.7 în 1933.

Guvernul a stabilit un nou sistem de reglementare a comerțului exterior, care are de obiect să limiteze importul la 60 la sută din export, dar acest sistem mereu modificat, se lovește de grave dificultăți atât din cauza acordurilor internaționale, cât și a rezistenței exportatorilor de a livra devizele către B. N. R.

O reîntoarcere la libertatea măcar relativă a comerțului nu este recomandabilă fără înlăturarea cauzelor care au impus reglementarea: descoperirea tezaurului făcând să apese asupra economiei amenințarea expediențelor monetare spre a se furniza resurse statului și sporirea excesivă a mijloacelor de plată fără raport cu valoarea monetei.

Pericolele unei urcări a prețurilor.

Singură o acțiune energică de asanare va permite să îmbunătățim sistemul de reglementare fără să ajungem la o urcare exagerată a primelor de tot felul plătite în prezent (sub formă de prime de compensație sau altele) de cumpărătorii de devize.

Statul și Banca Națională au făcut cele mai mari eforturi spre a ajuta economia țării să se adapteze la scăderea prețurilor (legea asupra datoriilor, reducerile

bugetare, etc.). Dacă acum, când adaptarea este în întregime realizată, ar interveni o urcare anormală, Statul ar păgubi de două ori. Experiența dovedește doar că în caz de urcare a prețurilor interioare, sarcinile tezaurului cresc mai repede decât încasările și atunci Statul e nevoit să recurgă la expediente monetare ireparabile. Guvernul a și fost sesizat de un proiect de sporire a monezilor divizionare peste maximumul fixat de programul de stabilizare, ceea ce va agrava dezechilibrul.

Bilanțul anilor 1932—1935.

Dl R. Auboin trecând apoi în revistă situația pe anii 1932—1935, constată că dacă la începutul anului 1932 situația era dificilă, nu era însă iremediabil compromisă.

S'a întârziat însă cu punerea în funcție a planului de redresare financiară, iar diferitele măsuri propuse au fost aplicate prea parțial ca să mai fi fost eficiente.

Reducerea cu mai bine de 4¹/₂ miliarde a datoriei publice externe n'a fost urmată de măsurile chemate să îndrepteze situația internă, așa că toate constatările făcute de dl Ch. Rist în raportul său din 1932 asupra finanțelor române sunt și azi exacte.

Cheltuielile — altele în afară de datorie — n'au fost reduse decât cu un sfert dela 1931 la 1933 și au fost sporite din nou în 1934, în timp ce serviciul datoriei fusese redus cu 2 treimi.

Încasările au scăzut atât de mult încât venitul real al statului este azi inferior aproape cu o treime celui din 1914, în timp ce toate celelalte țări au venituri cel puțin duble decât cele dinainte de războiu.

Dacă România nu face eforturile voite spre a-și ridica încasările la un nivel mai convenabil, ea va fi obligată să renunțe la progresele tehnice și sociale esențiale statelor moderne.

Concluziuni.

În realitate o efortare de limitare a cheltuielilor și de ameliorare a încasărilor se impune mai mult ca oricând. E de ajuns:

a) A limita celelalte cheltuieli în afară de datorie la nivelul atins în 1932 și 1933, adică 18 miliarde, așa ca să rămâe sub 21 miliarde, cu datorie cu tot;

b) a găsi un surplus de 200—250 milioane pe lună, care poate fi ușor procurat printr'o modificare a cifrei de afaceri și a taxelor pe alcool, al căror nivel este deosebit de jos în România (2.50% taxă unică pe cifra de afaceri și 40 Lei de litru alcool).

Atâta timp cât guvernul va refuza să recurgă la expediente monetare, nimic nu va fi compromis. În cazul contrar totul este de temut.

Măsurile indicate aplicate cu extremă urgență chiar la finele exercițiului în curs, ar permite evitarea unor consecințe inevitabile.

Bine înțeles că ele vor trebui în urmă să fie integrate într'un plan de ansamblu de redresere financiară, monetară și economică, a cărui urgență era recunoscută încă de acum 3 ani.

Aplicarea legii conversiunii.

Jurisprudențe :

CURTEA DE CASAȚIE S. II.

16 Octombrie 1934.

DEBITOR COMERCIANT. — Caracterul civil al datoriei. — Probe. (Art. 69 lit. b. legea de lichidare a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

DECLARAȚIUNE DE ASANARE. — Introducere pe bază de procură. — Felul procurei.

a) *Debitorii comercianți nu pot intra în prevederile legii de lichidare decât pentru datoriile lor civile și acest caracter civil al datoriei trebuie să reiasă neapărat din chiar cuprinsul actului constator, legea interzicând formal a se recurge la alte dovezi, în afară de cele conținute în însuș contractul de împrumut, privit ca instrument probatoriu ;*

b) *Declarațiunile de asanare se pot face de avocați și pe bază de procuri neautentice.*

(TONI SCHIFFER și OSIAS SCHIFFER și SOC. PENTRU FURNITURI MILITARE ȘI ÎNCĂLȚĂMINTE S. A. cu BANCA SILBERMAN).

Trecându-se la examinarea motivului special, dl avocat Gh. D. Dumitrescu declară dela început că nu mai susține neconstituționalitatea art. 68 din legea asanării, declarațiune despre care se ia act.

Dl avocat Trestianu, având cuvântul în expunerea motivului, arată că banii împrumutați de soții Schiffer dela Banca Silbermann au servit la stingerea unui privilegiu imobiliar, deci, deși Osias Schiffer este comerciant, datoria sa este de natură civilă și ca atare intră în prevederile legii de asanare; în ce privește pe recurenta Tony Schiffer, ea nu este comerciantă, așa încât față de dânsa datoria este indiscutabil civilă. Recurenții sunt cetățeni români, venitul lor net este de 24.000 Lei anual, condițiunile prevăzute de art. 30 din lege se găsesc astfel îndeplinite și în baza art. 68 cere desființarea ordonanței de adjudecare.

Dl avocat Gh. D. Dumitrescu, în combatere, obiectează în primul rând că recurentul Osias Schiffer nu poate beneficia de dispozițiunile legii de asanare

fiindcă el fiind comerciant, datoria sa este reputată comercială conform art. 4 c. com. și această prezumțiune nu este infirmată prin singura dovadă permisă de lege, dovada rezultând din însuși conținutul actului de ipotecă; or din conținutul acestui act nu se constată caracterul civil al datoriei. Pe lângă aceasta, în specie este vorba de un contract de deschidere de credit în cont-curent, care constituie o operațiune pur comercială. Deci motivul formulat de Osias Schiffer este neîntemeiat; în ce privește pe recurenta Tony Schiffer, datoria față de dânsa este netăgăduit civilă, numita neavând calitatea de comerciant.

În al doilea rând, se obiectează de către mandatarul Băncii Silbermann că declarațiunile de asanare adresate tribunalului nu sunt semnate de însuși debitorii recurenți, ci de avocatul lor care, însă nu a avut o procură autentică după cum cere art. 13 din legea asanării; prin urmare, declarațiunile făcute nefiind valabile, recurenții nu pot invoca beneficiul acordat prin legea suscitată.

Dl avocat Weiss arată că obiecțiunile de mai sus sunt nefondate; că dovada caracterului civil al datoriei lui Osias Schiffer poate rezulta și din alte împrejurări, de ex. din actele privitoare la întrebuintarea sumei luată cu împrumut și care a servit la stingerea unui privilegiu imobiliar, operațiune necontestat civilă.

Referitor la procedură, legea nu cere existența unui mandat autentic, ci este de ajuns o procură avocațială conform art. 74 din legea avocaților.

Dl avocat Gh. D. Dumitrescu susține, în replică, că o procură generală nu este suficientă fiindcă declarația de asanare este un act de dispoziție care angajează definitiv pe debitor și crează creditorului o situație specială; că, după legea asanării, caracterul civil al datoriei trebuie să reiasă din chiar textul contractului și nu din alte împrejurări străine.

În concluziune, cere respingerea motivului special de casare.

Dl avocat Caracaș, pentru adjudecătura Sima Klein, pune aceleași concluziuni ca și dl avocat Dumitrescu.

Curtea

Deliberând

Având în vedere că debitorii expropriati Osias și Tony Schiffer atacând cu recurs ordonanța de adjudecare cu Nr. 8210/932 a Trib. Prahova S. I-a, au formulat, în conformitate cu art. 68 din legea asanării, câte un motiv special de casare în baza căruia cer astăzi desființarea ordonanței atacate întrucât din actele depuse ar rezulta că au calitatea de debitori ur-

bani, beneficiari ai dispozițiilor de favoare instituite prin această lege.

Considerând că legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane publicată în Monitorul Oficial Nr. 83 din 7 Aprilie 1934 prevede, în art. 68, că ordonanțele de adjudecare în contra cărora există recurs introdus în termen, se vor declara desființate de către această înaltă Curte, în urma cererii debitorului formulată sub forma unui motiv special de casare, dacă debitorul recurent va dovedi că intră în prevederile legii și că a făcut în termen declarația de asanare, în cazul când legea cere o asemenea declarațiune.

Considerând, însă, că art. 69 exceptează dela beneficiul acordat debitorilor agricoli și urbani anumite datorii, între cari la lit. b. a prevăzut și datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei, dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei nu rezultă din textul contractului de împrumut.

Considerând, prin urmare, că, potrivit principiului de mai sus, debitorii comercianți nu pot intra în prevederile legii de lichidare decât pentru datoriile lor civile și că acest caracter civil al datoriei trebuie să reiasă neapărat din chiar cuprinsul actului constatator, legea interzicând formal a se recurge la alte dovezi, în afară de cele conținute în însuși contractul de împrumut, privit ca instrument probatoriu.

Considerând că, în specie, recurenții nici nu prefind că actul de împrumut ipotecar pus în execuțiune ar conține dovada caracterului civil al datoriei, ci discușiunile au purtat numai asupra chestiunii dacă o atare dovadă ar rezulta și din împrejurări străine actului, chestiune ce nu mai poate fi susceptibilă de controversă față de redacțiunea clară și categorică a art. 69 citat mai sus.

Că, astfel fiind, cată a vedea și a decide că în ce privește pe Osias Schiffer, a cărui calitate de comerciant este necontestată, datoria prevăzută în actul de ipotecă este și rămâne comercială și ca atare această datorie față de dânsul nu intră în prevederile legii de asanare.

Considerând, privitor la recurenta Tony Schiffer, că însuși intimații au recunoscut că numita nu este comerciantă; că nefiind comerciantă, consecința este că dânsa ar putea beneficia de dispozițiunile legii, îndeplinind, bineînțeles, condițiunile prevăzute de art. 30 pentru debitorii urbani.

Considerând, pe dealtă parte, că este nefondată susținerea intimaților privitoare la nulitatea declarațiunii de asanare a recurentei Tony Schiffer — singura ce interesează — deoarece, după art. 68 din

legea pentru organizarea corpului de avocați, procura dată avocatului îi dă dreptul a face în numele mandatului său orice act cu caracter procedural sau judiciar și, în genere, a lua orice măsuri pentru apărarea drepturilor clientului său, iar, în ce privește forma procurii, ea poate fi dată sub semnătură privată, așa dar în specie avocatul I. Schiffer a putut introduce în mod valabil cererea de asanare în baza procurii neautentice emanată dela debitoarea Tony Schiffer, în lipsa unei dispozițiuni speciale care să-l oblige la forma autentică și pe care legea din 7 Aprilie 1934 nici nu o conține.

Considerând, totuși, dintr'un alt punct de vedere, că întrucât este vorba de o singură datorie contractată de ambii soți, comercială pentru unul și civilă pentru celălalt, datorie as'gurală prin aceeaș garanție ipotecară, urmează a se pune în discuție chestiunea dacă mai există sau nu interes pentru intimitele Banca Silberman și Sima Klein de a se opune la admiterea motivului special formulat de Osias Schiffer față de principiul indivizibilității ipotecii și de eventualitatea de a se desființa numai în parte sau chiar în totalitate ordonanța de adjudecare și prin această vânzare silită în cazul când motivul depus de recurenta Tony Schiffer s'ar găsi întemeiat în fond.

Pentru aceste motive

C u r t e a

Constată că datoria ipotecară este de natură comercială (deci neasanabilă) în ce privește pe recurentul Osias Schiffer și de natură civilă (asanabilă în principiu) față de recurenta Tony Schiffer.

Dispune a se lua concluziunile părților asupra chestiunii expusă mai sus.

Jurnal 7381 din 16 Octombrie 1934

Dosar No. 7786/932.

Președinția dlui *Const. G. Rătescu*, președinte; Raportor, dl *Consilier St. Bonea*; avocați, dnii: *L. Trestianu* pentru Tony și Osias Schiffer, *Aureliu Weiss* pt. Soc de Furnituri, *Gh. Dumitrescu*, pt Banca Silberman, *Al. Caracaș* pt. Sima Klein și *Eustațiu* pt. Administrația Financiară Prahova.

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI S. II.

28 Noembrie 1934.

DEBITOR COMERCIANT. — Destinațiunea civilă a sumelor luate cu împrumut. — Proba cu martorii. — Inadmisibilitate (art. 69 lit. b legea de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934).

Proba cu martori pentru dovedirea naturii civile a datoriei este inadmisibilă, deoarece în conformitate cu dispozițiunile art. 69 din legea de lichidare a datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, orice datorie a unui comerciant care a avut această calitate la data contractării împrumutului se presupune comercială, iar proba contrară trebuie să rezulte din însuși actul de împrumut.

(CĂPITAN I. GHIZDĂVEANU, I. BERCOVICI BERCA și ION BĂDESCU cu LAZĂR IOSEF).

CURTEA: Asupra apelurilor conexe făcute de căpitan I. Ghizdăveanu, I. Bercovici Berca și Ion Bădescu, în contra jurnalului cu No. 13.160/934 al Trib. Ilfov, Secția Notariat.

Având în vedere concluziunile părților, actele și lucrările dela dosar.

Având în vedere că prin jurnalul atacat cu apelurile de față, Tribunalul a admis cererea făcută de Lazăr Iosef cu petiția înregistrată la Nr. 26.444/934, și a desființat urmărirea pornită de creditorii căpitan I. Ghizdăveanu și Ion Bădescu, asupra imobilului din București, Bulevardul Carol Nr. 45, în baza actului de ipotecă autentificat de Tribunalul Ilfov secția Notariat la No. 37.133/927, și a actelor de cesiune autentificate la No. 10.796 și 18.388/928 învestite cu formula executorie.

Că pentru a admite această cerere, Tribunalul constată că debitorul Lazăr Iosef îndeplinește condițiunile cerute de legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934.

În ce privește apelul creditorului căpitan I. Ghizdăveanu.

Având în vedere că prin motivele de apel, numitul susține că în mod eronat Tribunalul a admis după cererea debitorului Lazăr Iosef desființarea urmării imobiliare, deoarece el este comerciant după cum rezultă din însăși certificatul de impunere, depus de d-sa, care acuză un venit de 180.000 Lei din cârciumă și deci conform art. 69 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, este exceptat dela beneficiul acestei legi. Chiar din actul de împrumut rezultă că Lazăr Iosef este comerciant și că creanța nu este de natură civilă.

Având în vedere că după dispozițiunile art. 30 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, sunt considerați debitori urbani, debitorii cetățeni români, persoane fizice, persoanele juridice de drept privat cari nu au scop lucrativ și fundațiunile de orice fel proprietari de imo-

bile urbane dela data de 18 Decembrie 1931 și până la promulgarea legii, dacă îndeplinesc ambele condițiuni prevăzute de aliniatul A) litera a) și b) sau una din cele specifice în aliniatul B).

Având în vedere însă că atunci când este vorba de datoria unui comerciant, cum este în speșă, aplicabilitatea acestui text, nu mai poate fi făcută fără examinarea excepțiunilor arătate la secțiunea III-a din sus zisa lege.

Considerând că într'adevăr potrivit dispozițiunilor art. 69 al. b) se exceptează dela beneficiul capitolelor I și II al legii, datoriile comercianților și industriașilor cari aveau această calitate în momentul contractării datoriei dacă aceste datorii nu sunt de natură civilă sau dacă caracterul civil al datoriei rezultă din textul contractului de împrumut.

Considerând că în speșă, din cuprinsul contractului de împrumut ipotecar autentificat de Tribunalul Ilfov secția Notariat sub Nr. 37.833/927 cesionat în parte apelantului prin actul de cesiune autentificat la No. 10.796/928 rezultă și de altfel nici nu se contestă în fapt, că atât intimatul Lazăr Iosef, cât și datornicul său Emil Hamerling aveau calitatea de comercianți în momentul contractării datoriei.

Că deasemenea se vede din actul de cesiune menționat că și la data încheerii lui intimatul avea această calitate de comerciant, calitate pe care o are și în prezent, după cum reiese din certificatul Nr. 2605/954, al Administrației Financiare sectorul II Negru, depus la dosar.

Având în vedere că din textul actului de împrumut, nu rezultă întru nimic caracterul civil al datoriei, ceea ce denotă că nu poate să fie vorba decât numai de un împrumut pentru afaceri comerciale, exceptat dela beneficiul legii pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, conform art. 69 citat.

Considerând că în ce privește susținerea intimatului ca apelul creditorului ar fi inadmisibil, excepțiune bazată pe art. 40 din lege, aceasta este lipsită de temei, fiindcă textul citat se referă la creditorii cari nu ar accepta modul de lichidare prevăzut în capitolele I și II dela beneficiul cărora intimatul este exceptat, după cum s'a arătat mai sus, și deci, apelantul nu era obligat să facă declarația prevăzută de art. 40 invocat de intimat.

Având în vedere că în instanța de apel intimatul Lazăr Iosef a cerut proba cu martori spre a face dovada naturii civile a datoriei.

Considerând că această probă este inadmisibilă, deoarece în conformitate cu dispozițiunile art. 69 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, orice creanță a unui comerciant

care a avut această calitate la data contractării împrumutului se presupune comercială, iar proba contrarie trebuie să rezulte din însuși actul de împrumut și cu atât mai mult rezultă că aceasta a fost intențiunea legiuitorului cu cât din desbaterile parlamentare cu ocaziunea discuțiunii acestei chestiuni, raportul legii și Ministrul de Stat au arătat expres că nu se poate admite nici o altă probă în afară de cuprinsul actului de împrumut.

Că a decide altfel ar fi să se calce atât principiul pus de legiuitor în art. 69, cât și principiul înscris în art. 1191 cod civil, după care nu se poate primi niciodată o dovadă prin martori în contra sau peste ceia ce cuprinde actul.

Că prin urmare, în speță dovada cu martori invocată de intimat este inadmisibilă și deci urmează a se respinge.

Considerând că față de cele expuse mai sus, Curtea găsește că în mod eronat prima instanță a constatat că intimatul intră în prevederile legii de lichidarea datoriilor, din moment ce din actul de împrumut nu se poate stabili natura civilă a creanței, astfel că apelul creditorului căpitan I. Ghizdăveanu se privește întemeiat și în consecință urmează a se admite.

În ce privește apelurile făcute de I. Bercovici Berca și Ion Bădescu.

Având în vedere că prin petițiunile de apel, sus numiții apelanți nu invoacă nici un motiv de fapt sau de drept împotriva jurnalului atacat.

Că așa fiind și întrucât apelanții I. Bercovici și Ion Bădescu n'au depus la dosar motivele apelurilor ce au făcut, nici până la primul termen de înfățișare, aceste apeluri se resping ca nemotivate.

Apreciind și asupra cheltuielilor de judecată ce-rute de apelantul căpitan I. Ghizdăveanu, Curtea le fixează la suma de Lei 3000.

Pentru aceste motive

În virtutea legii

Decide:

Admite apelul făcut de căpitan I. Ghizdăveanu.
Respinge ca nemotivate apelurile făcute de I. Bercovici Berca și Ion Bădescu, împotriva aceluiaș jurnal.

Decizia Nr. 480 din 28 Noembrie 1934.

Curtea compusă din dnii: *Ioan Bottez. Camil Demetrescu și S. Radovan.*

Notă. Reproducem Jurnalul I. C. Cas. S. II. No. 7381 din 16 Octombrie 1934 (dosar No. 7786/932) cât și decizia Curții de Apel București S. II. No. 480 din 28 Noembrie 1934, pentru că consfințesc interpretarea dată de noi asupra art. 69 litera b), anume că natura civilă a unei datorii nu se poate dovedi decât numai cu conținutul actului de împrumut. Orice altă probă în acest scop este inadmisibilă. De altfel aceasta interpretare este conformă textului precis și categoric al art. 69 litera b) și rezultă și din desbaterile parlamentare, respingându-se amendamentul propus pentru admiterea probațiunii contra sau peste textul actului de împrumut, fiind aceasta probațiune contrară economiei legii. Totuși în dorința de a lărgi și mai mult avantajile legii în favoarea debitorilor s'a încercat a se interpreta, că art. 69 litera b) nu exclude probațiunea cu martori sau cu alte înscrisuri de cât însuși actul de împrumut, pentru a dovedi caracterul civil al împrumutului. După ce însă s'a pronunțat și instanța noastră supremă, Inalta Curte de Casație, în sensul vederilor noastre, — credem că este definitiv stabilită inadmisibilitatea probațiunii caracterului civil al unei datorii contractate de un comerciant, afară dacă numai acest lucru nu rezultă din însuși actul de împrumut.

M. V.

Imprimare, Registre, Rechizite, etc.

Procurați

NUMAI dela

**Tipografia, Librăria,
C o m p a c t o r i a**

„DACIA TRAIANĂ“, SIBIU

Piața Unirii Nr. 7. — Telefon Nr. 168.